

plan: Verkennend natuurwaardenonderzoek voor:
Locatie Heigank 199a, Landgraaf

opdrachtgever: Gemeente Landgraaf

datum: 1 juli 2020

projectnummer: NL LA-20.06.01

bureau **VERBEEK**
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

Locatie Heigank 199a, Landgraaf

Verkennend natuurwaardenonderzoek

projectnummer: NL LA-20.06.01

bureau VERBEEK

landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

lid van Netwerk Groene Bureaus

ir. M.A. Blaas
projectleider
adviseur ecologie

drs. G.M.T. Peeters
bioloog

gulpen, 1 juli 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doelstelling	4
1.2 Opzet van de rapportage	5
1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep	5
1.4 Beschrijving van het onderzoeksgebied	5
2 Methode	8
3 Natuurwaarden	9
3.1 Flora	9
3.2 Fauna	9
3.3 Conclusies op basis van veld- en literatuuronderzoek	12
4 Conclusies i.r.t. de Wet natuurbescherming	13
4.1 Zoogdieren - vleermuizen	13
4.2 Zoogdieren - Steenmarter	13
4.3 Vogels zonder jaarrond beschermd nest	14
5 Maatregelen, vervolgtraject en conclusie	15
5.1 Te treffen maatregelen	15
5.2 Vervolgtraject	15
5.3 Conclusie	16
Literatuurlijst	17
Bijlage 1: Wet natuurbescherming	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding

De gemeente Landgraaf is voornemens de voormalige accommodaties van voetbalvereniging SVN te Nieuwenhagen te slopen. Om na te gaan wat het effect van voorgenomen sloop is op in het gebied aanwezige en wettelijk beschermde natuurwaarden heeft bureau VERBEEK landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp in opdracht van de gemeente Landgraaf een verkennend natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Voorliggende rapportage is daarvan het resultaat. Het onderzoeksgebied is afgebeeld in figuur 1.



Figuur 1: Het onderzoeksgebied (rood omlijnd) is gelegen binnen de kern Nieuwenhagen in de gemeente Landgraaf.

Doelstelling

Voorliggend onderzoeksrapport heeft tot doel invulling te geven aan de vanuit wetgeving gestelde verplichting onderzoek te verrichten naar de mogelijke effecten van de voorgestane ingreep op beschermde natuurwaarden. Op basis van een globale effectbeoordeling wordt ook nagegaan in hoeverre de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1) de voorgenomen ingreep in de weg staat. Tevens worden algemene aanbevelingen gedaan voor de uitvoering van de werkzaamheden conform de geldende kaders vanuit natuurbescherming.

Het onderzoek heeft tot doel invulling te geven aan de volgende onderzoeksvragen:

1. Welke beschermde natuurwaarden zijn (mogelijk) aanwezig in of in de directe nabijheid van de planlocatie?
2. Welke (mogelijke) functie(s) heeft het onderzoeksgebied en de directe omgeving voor de beschermde natuurwaarden (essentiële leefgebieden en habitats)?
3. Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding (zeldzaamheid, wettelijk beschermingsregime) van de (mogelijk) bij de ingreep betrokken populatie van de soort of vegetatie (waardering)?
4. Welke effectrelaties kunnen mogelijk leiden tot verslechtering van essentiële (leef)gebieden van beschermde natuurwaarden?
5. Welke effecten zijn te verwachten bij een ruimtelijke ingreep (effectgebieden)?
6. Onder welke voorwaarden blijft de functionaliteit/kwaliteit van de (mogelijke) essentiële (leef)gebieden en omvang populatie behouden (alternatieve locatie of werkwijze)?

7. Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen (o.m. mitigatie, compensatie, monitoring, werkwijze uitvoering)?
8. Is nader onderzoek noodzakelijk naar effecten van soorten indien verslechtering op populaties niet valt uit te sluiten en zo ja in welke vorm?
9. Wat is de behoudenswaardigheid van essentiële leefgebieden van de (mogelijk) aanwezige soorten in relatie tot de aard van de ingreep (synthese onderzoeksvragen)?

1.2 Opzet van de rapportage

In de navolgende paragrafen wordt allereerst ingegaan op de voorgenomen ingreep en op de huidige verschijningsvorm van het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 2 “Methode” beschrijft de ten behoeve van dit onderzoek aangewende onderzoeksmethodiek. In hoofdstuk 3 “Natuurwaarden” worden de bevindingen uit de diverse onderzoeken weergegeven. Hoofdstuk 4 “Globale effectbeoordeling i.r.t. de Wet natuurbescherming” beschrijft de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op de (mogelijk) in het onderzoeksgebied aanwezige beschermde natuurwaarden. In hoofdstuk 5 “Maatregelen, vervolgtraject en conclusie” zijn de geconstateerde effecten vertaald in te nemen maatregelen en zo nodig een te doorlopen vervolgtraject. Dit hoofdstuk sluit af met de constatering of de voorgenomen ingreep opweegt tegen de aanwezige natuurwaarden en de te doorlopen procedure om de ingreep mogelijk te maken.

1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep

Het voornemen van de gemeente is de tribune, de kantine en de kleedlokalen te slopen.

1.4 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied wordt gevormd door locatie Heigank 199a te Nieuwenhagen, in de gemeente Landgraaf. De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven op een luchtfoto in figuur 2.



Figuur 2: Begrenzing van het onderzoeksgebied (bron luchtfoto: limburg.nl).

De RD-coördinaten van het zwaartepunt van het onderzoeksgebied zijn $X = 200,670$ en $Y = 324,610$. Het onderzoeksgebied ligt in het centrum van kilometerhok 200-324.

De onderzoekslocatie betreft de accommodatie van Voetbalvereniging SVN. De accommodatie bestaat uit een kantine, kleedlokalen en een kleine tribune (zie foto 1 en foto 2). Alle gebouwen zijn opgetrokken uit baksteen. De kantine bestaat uit één bouwlaag en heeft een platdak. De kleedlokalen bestaan eveneens uit één bouwlaag, maar hebben licht hellende dakdelen. De tribune tenslotte bestaat uit twee bouwlagen en heeft een platdak.

De directe omgeving van de accommodatie bestaat uit sportvelden, enige groenvoorzieningen met bomenrijen, bebouwing en tuinen. Aan de zuidzijde van de kleedlokalen staat een dikkere eik maar deze leek geen holten te bevatten.



Figuur 3: De kantine, vanaf het voetbalveld in zuidwestelijke richting gezien.



Figuur 4: De onderzoekslocatie gezien vanuit noordoostelijke richting, met van links naar rechts de kleedlokalen, de tribune en de kantine

2 Methode

In het kader van dit verkennend natuurwaardenonderzoek heeft een bureaustudie plaatsgevonden waarbij gekeken is naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten flora en fauna in het onderzoeksgebied. Hiertoe zijn de waarneminggegevens in de NDFF en waar nodig overige beschikbare verspreidingsgegevens van flora en fauna (natuurgegevenswebsite van de Provincie Limburg, andere via internet vrij toegankelijke verspreidingsgegevens, eventueel verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen) geraadpleegd om na te gaan welke beschermde planten- en diersoorten voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in de literatuurlijst.

Naast de bureaustudie is op 11 mei 2020 een veldbezoek gebracht aan het onderzoeksgebied. Hierbij is bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten (met uitzondering van de soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud) en de geschiktheid van de betreffende locatie voor deze soorten.

Op basis van in het onderzoeksgebied aanwezige terreinkenmerken en de ecologie van de soorten is tenslotte een inschatting gemaakt welke wettelijk beschermde planten- en diersoorten momenteel duurzaam in het plangebied voor kunnen komen.

3 Natuurwaarden

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden in het onderzoeksgebied zijn waarnemingen van 10 soortgroepen beschikbaar. Deze soortgroepen zijn vaatplanten, mossen, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren. In de teksten wordt conform de Wet natuurbescherming onderscheid gemaakt in beschermde (artikel 3.10: Andere soorten) en streng beschermde (artikelen 3.1 en 3.5: respectievelijk Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) soorten. Een beknopte uitleg van de Wet natuurbescherming is opgenomen in bijlage 1.

3.1 Flora

Vaatplanten

Volgens waarneminggegevens in de NDFF is in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2010–2020 één wettelijk beschermde plantensoort waargenomen, namelijk de Grote leeuwenklauw. Geen van de waarnemingen heeft betrekking op het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Bij de provinciale vegetatiekartering in 2010 zijn in het betreffende kilometerhok evenmin wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen.

Geschikte standplaatsen voor de Grote leeuwenklauw zoals perkjes of open plekken in gazons zijn tijdens het veldbezoek nauwkeurig geïnspecteerd, maar de Grote leeuwenklauw is daarbij niet aangetroffen. De aanwezigheid van andere beschermde plantensoorten in het onderzoeksgebied kan op grond van hun ecologie en verspreiding eveneens uitgesloten worden geacht.

Conclusie:

In het onderzoeksgebied komen geen wettelijk beschermde plantensoorten voor.

Mossen

Door het ontbreken van geschikte standplaatsen zijn op de onderzoekslocatie geen wettelijk beschermde mossoorten te verwachten.

Conclusie:

In het onderzoeksgebied komen geen wettelijk beschermde mossoorten voor.

3.2 Fauna

3.2.1 Zoogdieren

Vleermuizen

Volgens waarneminggegevens in de NDFF zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2010–2020 vijf vleermuissoorten waargenomen. Deze soorten zijn Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis (alle vleermuissoorten zijn streng beschermd). Uitsluitend van de Gewone dwergvleermuis zijn een aantal (10) waarnemingen beschikbaar die betrekking hebben op het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Alle waarnemingen zijn verricht in de omgeving van het viaduct van de N300 over de Hoogstraat, zo'n 300 meter noordwestelijk van de onderzoekslocatie.

Door de aanwezigheid van bebouwing, opgaand geboomte en de nabijheid van diverse tuinen lijkt het onderzoeksgebied geschikt als (onderdeel van het) leefgebied voor diverse vleermuissoorten. Hierbij valt voornamelijk te denken aan de algemene **Gewone dwergvleermuis**, maar ook de aanwezigheid van één of enkele andere vleermuissoorten kan niet met zekerheid worden uitgesloten. De kantine lijkt door de aanwezigheid van een voor vleermuizen toegankelijke spouw en systeemplafonds geschikt als dagverblijfplaats voor vleermuizen. Bij het gebouw met de kleedlokalen lijken diverse spleten achter de betimmering langs de dakranden geschikt als dagverblijfplaats voor vleermuizen. Verder valt rond de bebouwing te rekenen met een (naar verwachting beperkte) functionaliteit als foerageergebied voor vleermuizen.

Conclusie:

In het onderzoeksgebied lijkt geschikt als (onderdeel van het) leefgebied voor één of enkele vleermuissoorten, waaronder de Gewone dwergvleermuis. Zowel de aanwezigheid van dagverblijfplaatsen als een functionaliteit als foerageergebied kan niet met zekerheid worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Volgens waarneminggegevens in de NDFF is in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2010-2020, naast een groot aantal algemene soorten waarvoor in Limburg een provinciale vrijstelling bestaat, de aanwezigheid van vijf wettelijk beschermde zoogdiersoorten vastgesteld. Dit betreft de volgende soorten: Bever (streng beschermd), Das, Grote bosmuis (beide beschermd), Eekhoorn en Steenmarter (beide beschermd, maar met een gedeeltelijke provinciale vrijstelling). Uitsluitend van de Steenmarter is één waarneming beschikbaar die betrekking heeft op het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Deze waarneming is verricht in een woonwijk circa 450 meter zuidelijk van de onderzoekslocatie.

Door de aanwezigheid van bebouwing en de nabijheid van tuinen en dergelijke lijkt de onderzoekslocatie geschikt als (onderdeel van het) leefgebied van de **Steenmarter**. Via een ventilatieopening aan de achterzijde van het pand is de kantine toegankelijk voor de Steenmarter zodat de aanwezigheid van rust- of schuilplaatsen van deze soort niet met zekerheid kan worden uitgesloten. Bever, Das, Eekhoorn en Grote bosmuis zijn in de te slopen bebouwing niet te verwachten. De aanwezigheid van andere wettelijk beschermde zoogdiersoorten kan op grond van hun ecologie en verspreiding eveneens uitgesloten worden geacht.

Conclusie:

In de te slopen bebouwing kan de aanwezigheid van de Steenmarter niet met zekerheid worden uitgesloten. Andere wettelijk beschermde grondgebonden zoogdiersoorten komen op de onderzoekslocatie niet voor.

3.2.2 Vogels

Tijdens het provinciaal broedvogelonderzoek in 2011, waarbij alleen minder algemene en zeldzame broedvogelsoorten worden onderzocht, zijn 21 broedvogelsoorten aangetroffen in het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Hieronder bevindt zich één soort met jaarrond beschermde nesten, te weten de Huismus. Ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen zijn volgens gegevens op www.vogelatlas.nl in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2013-2015 nog twaalf andere broedvogelsoorten aangetroffen, namelijk Boerenwaluw, Boomvalk, Bosuil, Gierzwaluw, Grote

gele kwikstaart, Havik, Huiszwaluw, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil en Torenvalk. Zowel van Boerenwaluw, van Gierzwaluw als van Huismus is elk één waarneming in de NDFF beschikbaar die erop wijst de betreffende soort tot broeden komt in het kilometerhok waarin de onderzoekslocatie is gelegen.

De directe omgeving van de onderzoekslocatie vormt een geschikt broedgebied voor meerdere vogelsoorten, met name diverse algemene tuin- en parkvogels. Ofschoon een aantal van deze soorten ook wel eens in of op gebouwen nestelen, is dit zeker niet gebruikelijk. Ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten kan worden gesteld dat de te slopen bebouwing geen geschikte nestellocaties bevat voor de gebouwenbewonende soorten Boerenwaluw, Gierzwaluw, Huismus, Huiszwaluw, Kerkuil of Ooievaar. De Grote gele kwikstaart is door het ontbreken van geschikt leefgebied niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Boomvalk, Bosuil, Havik, Oehoe, Ransuil en Torenvalk zijn geen gebouwenbewoners, en de aanwezigheid van andere broedvogelsoorten met jaarrond beschermde nesten kan op grond van hun verspreiding en ecologie eveneens worden uitgesloten.

Conclusie:

De onderzoekslocatie vormt een geschikt leefgebied voor diverse algemene vogelsoorten die incidenteel ook wel eens in of op bebouwing hun nest maken. Jaarrond beschermde vogelnesten zijn in de te slopen bebouwing niet te verwachten.

3.2.3 Amfibieën, reptielen, vissen

Door het ontbreken van geschikt leefgebied en de ligging binnen de bebouwing van Nieuwenhagen zijn in het onderzoeksgebied geen wettelijk beschermde amfibieën, reptielen of vissen te verwachten.

Conclusie:

In het onderzoeksgebied komen geen wettelijk beschermde amfibieën, reptielen of vissen voor.

3.2.4 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Door het ontbreken van geschikt leefgebied en de ligging binnen de bebouwing van Nieuwenhagen zijn in het onderzoeksgebied geen wettelijk beschermde dagvlinders, libellen of overige ongewervelde dieren te verwachten.

Conclusie:

In het onderzoeksgebied komen geen wettelijk beschermde dagvlinders, libellen of vertegenwoordigers van de 'overige soortgroepen' voor.

3.3 Conclusies op basis van veld- en literatuuronderzoek

Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek en de gegevens uit de geraadpleegde literatuur is een aantal conclusies getrokken aangaande het voorkomen van beschermde flora en fauna in het onderzoeksgebied.

1. Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen bijzondere natuurwaarden aangetroffen.
2. Ten aanzien van wettelijk beschermde flora en fauna kan de aanwezigheid van Gewone dwergvleermuis, één of enkele andere vleermuissoorten, Steenmarter en één of enkele algemene broedvogelsoorten in de te slopen bebouwing niet met zekerheid worden uitgesloten. Jaarrond beschermde vogelnesten zijn in de te slopen bebouwing niet te verwachten.
3. Wettelijk beschermde soorten vaatplanten, mossen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en vertegenwoordigers van de 'overige soortgroepen' komen in het onderzoeksgebied niet voor.

De effecten van de voorgenomen ingreep op de (*mogelijk*) aanwezige (streng) beschermde diersoorten is nader besproken in hoofdstuk 4. Voor de overige soorten geldt slechts de algemene zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1).

4 Conclusies i.r.t. de Wet natuurbescherming

Op basis van de conclusies uit hoofdstuk 3 kan worden gesteld, dat bij de voorgenomen ingreep rekening gehouden dient te worden met de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten uit de soortgroepen vleermuizen en broedvogels. Voor deze soortgroepen is in dit hoofdstuk op globale wijze beschreven of de voorgenomen ingreep leidt tot overtreding van verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming.

4.1 Zoogdieren - vleermuizen

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden om vleermuizen (streng beschermd) opzettelijk te verstoren (door het verwijderen van de geleiding op de vliegroute), te doden (door het slopen van bijvoorbeeld bebouwing met bewoonde vaste verblijfplaatsen) of de verblijfplaats te vernielen of te beschadigen (door het rooien van holtebomen, of het ondermijnen van de functionaliteit van een verblijfplaats door in te grijpen in essentiële delen van het leefgebied).

De voorgenomen sloop van de accommodaties leidt mogelijk tot de vernieling van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen vanwege de toegankelijkheid van spouwen en gevelbetimmering. Sloop leidt daardoor in potentie tot het overtreden van het verbod op het doden van vleermuizen. Het treffen van maatregelen is daarom noodzakelijk.

Conclusie: sloop van het gebouw leidt mogelijk tot overtreding van verboden uit de Wet natuurbescherming, omdat het gebouw toegankelijk is voor vleermuizen.

4.2 Zoogdieren - Steenmarter

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden om Steenmarters (beschermd) opzettelijk te doden of te vangen of vaste voortplanting- en rustplaatsen van de soort te vernielen of te beschadigen (door het slopen van het gebouw, of het ondermijnen van de functionaliteit van een verblijfplaats door in te grijpen in essentiële delen van het leefgebied).

Conform de provinciale omgevingsverordening bestaat voor de Steenmarter met betrekking tot het vangen van exemplaren en het vernielen of beschadigen van rust- en voortplantingsplaatsen een vrijstelling. Deze vrijstelling geldt van 15 augustus tot en met februari.

Het onderzoeksgebied is mogelijk geschikt als onderdeel van het leefgebied van Steenmarters, mede door de toegankelijkheid van gebouwdelen. Sloop leidt daardoor mogelijk tot overtreding van verboden uit de Wet natuurbescherming. Het treffen van maatregelen is daarom noodzakelijk.

Conclusie: sloop van het gebouw leidt mogelijk tot overtreding van verboden uit de Wet natuurbescherming, omdat het gebouw toegankelijk is voor de Steenmarter.

4.3 Vogels zonder jaarrond beschermd nest

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden om vogels (alle inheemse soorten streng beschermd) opzettelijk te doden of te vangen (door het rooien van een nestboom in het broedseizoen), nesten of eieren te vernielen of te beschadigen (door het rooien van de betreffende boom, of het ondermijnen van de functionaliteit van de nesten door het broeden te verstoren met werkzaamheden in de directe omgeving), of vogels opzettelijk te verstoren (door een ingreep te doen die het leefgebied verstoort, aantast of ongeschikt maakt). Dit laatste geldt overigens niet, indien de gunstige staat van instandhouding van de populatie er niet onder te lijden heeft.

Veruit de meeste vogelsoorten bouwen jaarlijks een nieuw nest. Daarom is van verstoring of vernieling alleen sprake gedurende het broedseizoen, als het nest daadwerkelijk in gebruik is. Sloop zal in dit geval, gezien de beperkte functionaliteit als nestlocatie, geen negatieve effecten opleveren voor de gunstige staat van instandhouding van de vogelstand ter plekke, mits rekening wordt gehouden met het broedseizoen.

Conclusie: Door rekening te houden met het broedseizoen kan overtreding van verboden uit de Wet natuurbescherming worden voorkomen.

5 Maatregelen, vervolgtraject en conclusie

Voor een de in hoofdstuk 4 behandelde soorten en soortgroepen zijn maatregelen nodig om te kunnen voldoen aan de algemene zorgplicht uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1). De omvang van de te nemen maatregelen en het ermee samenhangende vervolgtraject zijn van belang voor het uiteindelijke inrichtingsplan voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. In onderstaande paragrafen zijn allereerst de te nemen maatregelen per soort/soortgroep voorgesteld. Vervolgens is toegelicht hoe het vervolgtraject eruit ziet.

5.1 Te treffen maatregelen

Zoogdieren - vleermuizen

- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is gewenst om uit te kunnen sluiten of deze al dan niet aanwezig zijn. Daartoe is vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol 2017 nodig. Praktisch gezien (het vleermuisseizoen is al begonnen) houdt dit in dat dit onderzoek pas in 2021 afgerond kan worden.
- Uitkomsten van dit onderzoek zijn bepalend voor de afweging van het al dan niet moeten treffen van mitigerende maatregelen en het al dan niet moeten aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming.

Zoogdieren - Steenmarter

- Het advies is de sloop- en saneringswerkzaamheden uit de voeren in de vrijstellingsperiode van de provincie, dus in de periode 15 augustus t/m februari. In dat geval is een ontheffingaanvraag bij de provincie niet nodig.
- Om te voorkomen dat Steenmarters onverhoopt gedood worden tijdens de werkzaamheden is een ecologische schouw van het pand voorafgaand aan de sloop aan te bevelen. Deze schouw is gericht op de aan-/afwezigheid van sporen van de Steenmarter. Op basis van de schouw wordt dan nader geadviseerd, bijvoorbeeld om openingen af te sluiten om te voorkomen dat de Steenmarter nog naar binnen kan.

Vogels - zonder jaarrond beschermd nest

- De sloopwerkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen, dus buiten de periode die globaal loopt van 15 maart tot 15 augustus. Zo wordt voorkomen dat broedende vogels worden verstoord.

5.2 Vervolgtraject

Indien uit het nader onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen komt dat vaste verblijfplaatsen/nesten aanwezig zijn, dan is het treffen van mitigerende maatregelen noodzakelijk evenals het aanvragen van een ontheffing op basis van de Wet natuurbescherming.

5.3 Conclusie

Op basis van het verkennend natuurwaardenonderzoek zijn vooralsnog geen dermate waardevolle natuurwaarden aangetroffen dat moet worden afgezien van sloop. Ook na het uitvoeren van nader natuurwaardenonderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is het niet waarschijnlijk dat natuurwaarden worden aangetroffen die sloop van het gebouw onmogelijk maken. Wel bestaat de kans dat sloop niet mogelijk is zonder ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming indien vaste verblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis worden aangetroffen.

Het advies is daarom om in 2020/21 vleermuisonderzoek uit te voeren om duidelijkheid te krijgen over de bewoning van het gebouw door deze soort.

Literatuurlijst

Gedeputeerde Staten van Limburg, 2017. Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal Blad nr. 5634.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Tweede sterk herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten en broedvogels; laatst geraadpleegd 15 april 2020)

www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul (verspreidingsgegevens flora en fauna; laatst geraadpleegd 15 juni 2020)

www.vogelatlas.nl (verspreidingsgegevens broedvogels met jaarrond beschermde nesten op uurhok basis; laatst geraadpleegd 14 april 2020)

Bijlage 1: Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 heeft de Wet natuurbescherming de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet vervangen. Daarmee is een integraal en vereenvoudigd wettelijk kader voor het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van bestanddelen daarvan gevormd, mede ter uitvoering van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving.

De Wet natuurbescherming is gericht op:

- Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden van de biologische diversiteit
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies.

B1.1 De algemene zorgplicht

De Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Hiertoe is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen (artikel 1.11). Deze zorgplicht houdt in dat handelingen die nadelig zijn, of waarvan een ieder redelijkerwijs kan vermoeden dat ze nadelig zijn, achterwege blijven, dan wel maatregelen worden getroffen om die gevolgen te voorkomen en voor zover dat niet mogelijk is die gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan gemaakt.

B1.2 Bescherming Natura2000-gebieden

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura2000-gebieden, de aanwijzing en begrenzing daarvan. Een aanwijzingsbesluit omvat in elk geval de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van leefgebieden voor vogelsoorten voor zover nodig ter uitvoering van de Europese Vogelrichtlijn en/of de natuurlijke habitats van soorten voor zover nodig ter uitvoering van de Europese Habitatrichtlijn. Gedeputeerde Staten stellen voor het betreffende gebied een beheerplan op waarin, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de nodige instandhoudingsmaatregelen en de beoogde resultaten staan geformuleerd.

Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van de soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Dit geldt zowel voor initiatieven binnen de begrenzing van een Natura2000-gebied als voor initiatieven buiten een Natura2000-gebied maar met een externe werking in dat Natura2000-gebied.

Ten behoeve van de vergunningverlening dient initiatiefnemer een passende beoordeling uit te voeren van de gevolgen van het initiatief voor het Natura2000-gebied. Vergunning wordt slechts verleend indien de zekerheid is verkregen dat het initiatief de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Indien de vereiste zekerheid niet kan worden verkregen, dan kan vergunning worden verleend indien voldaan wordt aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er zijn geen alternatieven;
 2. Het initiatief is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
 3. De nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura2000 bewaard blijft.
- Voor prioritaire habitattypen geldt in afwijking van punt 2 dat een project nodig is vanwege:
4. Argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, of
 5. Andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

B1.3 Soortbescherming - soorten Europese Vogelrichtlijn

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de Vogelrichtlijn van toepassing is streng beschermd. In de voorliggende rapportage zijn de betreffende soorten aangeduid als zijnde *streng beschermd*.

Het is verboden:

- opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- eieren van vogels te rapen of onder zich te hebben;
- vogels opzettelijk te storen;
- Het voorgaande verbod is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Gedeputeerde staten is bevoegd ontheffing te verlenen van de hiervoor benoemde verboden ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren. Daarbij dient voldaan te zijn aan de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig
 - a. In het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid;
 - b. In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - c. Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren;
 - d. Ter bescherming van flora en fauna;
 - e. Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - f. Om te vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.
3. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

B1.4 Soortbescherming - soorten Europese Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het verdrag betrekking heeft. De in deze richtlijnen benoemde soorten uit deze categorie zijn in deze rapportage aangeduid als zijnde *streng beschermd*.

Nota bene: Een deel van de vogelsoorten valt als gevolg van de Europese richtlijnen en verdragen zowel onder de bescherming van artikel 3.1 als artikel 3.5 uit de Wet natuurbescherming.

Het is verboden

- In het wild levende dieren van soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- Dieren opzettelijk te verstoren;
- Eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- De voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
- De soorten als bedoeld in het voorgaande punt en het eerste punt onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij de bedoelde planten en dieren aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Gedeputeerde staten is bevoegd ontheffing te verlenen van de hiervoor benoemde verboden ten aanzien van planten en dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren. Daarbij dient voldaan te zijn aan de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig
 - a. In het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - b. Ter voorkoming van ernstige schade aan vooral gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - c. In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
 - d. Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - e. Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soorten te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

B1.5 Soortbescherming - andere soorten

Naast de soorten die beschermd zijn op grond van de Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrichtlijn is op nationaal niveau een aanvullende lijst vastgesteld van diersoorten en plantensoorten die eveneens beschermd zijn op basis van de Wet natuurbescherming. In de voorliggende rapportage zijn de betreffende soorten aangeduid als zijnde *beschermd*.

In analogie van het beschermingsregime voor soorten uit de Europese Habitatrichtlijn is het verboden om:

- De betreffende diersoorten opzettelijk te doden of te vangen;
- Vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de betreffende diersoorten te beschadigen of te vernielen, of
- De betreffende plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De eerste twee punten zijn niet van toepassing op Bosmuis, Huisspitsmuis en Veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen bevinden of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

In aanvulling op de ontheffingsgronden voor soorten uit de Habitatrichtlijn is Gedeputeerde staten voor de onder dit beschermingsregime vallende diersoorten en plantensoorten bevoegd om tevens op grond van onderstaande redenen ontheffing te verlenen:

- f. In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- g. Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- h. Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- i. Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- j. In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- k. In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer
- l. In het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of,
- m. In het algemeen belang.

B1.6 Provinciale regelgeving - soortbescherming

In verband met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 heeft de provincie Limburg een wijziging doorgevoerd in de Omgevingsverordening Limburg 2014. Hierin zijn enerzijds de wijzigingen in de verwijzingen naar beschermingsniveaus en wetartikelen geregeld.

Anderzijds maakt de provincie gebruik van haar bevoegdheid om op basis van artikel 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming voor het grondgebied van deze provincie een vrijstelling te verlenen van verboden uit artikel 3.10. Het betreft de verboden uit artikel 3.10 lid 1 over het vangen van door de provincie aangewezen soorten en het vernielen of opzettelijk beschadigen van hun vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen.

Het vangen is slechts toegestaan wanneer het niet redelijkerwijs mogelijk is om de dieren te verdrijven van de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden. Dit vangen dient plaats te vinden met de in de omgevingsverordening voorgeschreven middelen.

De hier genoemde vrijstelling is slechts van toepassing op de belangen f, j, k en l uit voorgaande paragraaf B1.5.

